

Şüpheli veya Doğrulanmış COVID-19 Enfeksiyonu Olan ve Durumu Kötüleşen/Kardiyak Arrest Geçiren Çocuğa Yönelik Bakım Rehberi

Hasta herhangi bir çocukta, özellikle ateş ve solunum semptomları varsa COVID-19'dan şüphelenilerek uygun önlemler oluşturulmalıdır.

HER ACİL GİRİŞİMDEN ÖNCE DAİMA KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM GIYİNİN ^{1,2}

Kardiyopulmoner resüsitasyon, balon-valf maske ventilasyonu veya ileri düzey havayolu uygulamaları gibi aerosol kaynaklı girişimleri gerçekleştirirken, kişisel koruyucu donanım eksiksiz olmalı ve her zaman giyilmelidir (cerrahi maske yerine N95 ya da daha yüksek seviyeli maskeler kullanılmalıdır). Çalışanların, uygun kişisel koruyucu donanım olmadan resüsitasyon yapması kabul edilemez.

	Kişisel Koruyucu Donanım (KKD)	Girişim
Sağlık durumu bozulmuş çocuk	Cerrahi maske, önlük, eldiven, gözlük	Çocukla güvenli mesafeyi koruyun. Mümkünse çocuğun maske takmasını sağlayın. ³ Çocuk COVID ekibi ile iletişim kurun. Endişeleri erkenden dile getirin, bakım ihtiyacının artışına hazırlanın. ⁵ Gereksiz aerosol kaynaklı girişimlerden ve yakın muayeneden kaçının. Hazırlık: bilişsel yardımcıları ve simülasyon eğitimini kullanın. ⁸
Resüsitasyon hazırlığı	Aerosol kaynaklı girişimlerde kişisel korucuyu donanım: N95 ya da daha yüksek maske, önlük, eldiven, gözlük	Aerosol kaynaklı girişim uygulamak gerektiğinde hastayı negatif basınçlı odaya taşımayı düşünün. ¹¹ Herhangi bir ventilasyon ekipmanını, solunan havayı filtrelemek için HEPA veya diğer bakteriyel/viral filtrelerle donatın. ⁶⁻⁷
Resüsitasyon	Aerosol kaynaklı girişimlerde kişisel korucuyu donanım	Resüsitasyon arabasında ya da hasta izole ise odasında mavi kod ekibi için kişisel koruyucu donanım bulunmasını sağlayın. ¹¹ Mavi kod ekibi ve ilk müdahale edenler ventilasyon ve göğüs kompresyonlarına başlamadan önce, aerosol kaynaklı girişimler için kişisel koruyucu donanımlarını tam olarak giymek zorundadır. ^{3-5,8} Sadece gerekli sayıda sağlık bakım personeli bulundurun. ^{3,4,11} Oda dışında getir-götür işlerini yapacak birinin olması önerilir. ^{3,4} Mümkünse, havayolu ekipmanı ve ilaçları oda dışında hazırlayın. ⁵ Hangi ekipmanların odaya girebileceğine kurumun belirlediği şekilde uyun. ⁵
Resüsitasyon	Aerosol kaynaklı girişimlerde kişisel korucuyu donanım	Aerosol yayılımını azaltmak için kardiyopulmoner resüsitasyon sırasında çocuğa basit oksijen maskesi takılabilir. ^{3,6} Ventilasyon desteğini hastane prosedürüne göre erkenden başlatın. ^{5,11} Balon-valf maskenin sıkıca kapanması için ventilasyonu 2 kişinin uygulamasını veya supraglottik havayolu girişimini düşünün. ^{5,6,7}

Şüpheli veya Doğrulanmış COVID-19 Enfeksiyonu Olan ve Durumu Kötüleşen/Kardiyak Arrest Geçiren Çocuğa Yönelik Bakım Rehberi

	<p>Entübe hastayı mekanik ventilasyonda tutarken, ventilatörü kapalı devrede sürdürmeyi düşünün. Asenkron ventilasyona izin vermek için mekanik ventilatör ayarlarını değiştirin.¹¹</p> <p>Kafli bir tüp ile olabildiğince erken şekilde hızlı seri entübasyon yapın, mekanik ventilatöre bağlayın.^{3,6}</p> <p>İleri düzey havayolu pozisyonunu deneyimli sağlık personeli vermelidir (en yüksek havayolu başarısı için video-laringoskopi düşünün).^{3,5,6}</p> <p>Hasta ileri düzey havayolu ile prone pozisyonundaysa, bağlantıların kopma riskini azaltmak için prone pozisyonunda kardiyopulmoner resüsitasyon yapmayı göz önünde bulundurun (T7/T10 vertebralar).¹¹</p>
Takım çalışması Çocuk ve aile merkezli bakım	<p>Aile üyeleri, aerosol kaynaklı girişimler için kişisel koruyucu donanımlarını giymeden acil bakım uygulamalarında ya da resüsitasyon sırasında odada bulunmamalıdır.</p> <p>Aile üyelerine bu kararın nedenlerini açıklayın ve onları destekleyin. Bununla beraber, resüsitasyon girişimleri işe yaramazsa aileler orada olmalıdır. Kişisel koruyucu donanımlar, aile üyeleri tarafından tam olarak giyilmelidir.⁴</p> <p>Kardiyak arrest sonrası, hastayla ilgilenecek ekibe bilgi verilmesi önerilir ve bu ekip de enfeksiyon kontrol prosedürlerini dikkate almalıdır.⁵</p>
Transport	<p>Aerosol kaynaklı girişimlerde kişisel korucuyu donanım</p> <p>Kişisel koruyucu donanım tam olarak giyilmelidir. Bu öneriye uyulmazsa, transport ekibi tarafından tam bir risk değerlendirmesi yapılmalıdır.^{3,8}</p> <p>Entübe olmayan hastalar, oksijen cihazlarının üzerine yüz maskesi takmalıdır.⁸</p> <p>Şüpheli COVID-19 hastalarının aile üyeleri ve diğer temaslılar transport aracına binmemeli VEYA bu mümkün değilse, maske takmalıdır.³</p> <p>Olası riskleri en aza indirmek için sağlık personeli sayısını ihtiyaca göre en aza indirin.^{3,8}</p>

Destekleyici Kanıtlar veya Öneriler

1. Alhazzani W, Hylander Moller M, Arabi Y. et al Surviving Sepsis Campaign Guidelines on the management of critically ill adults with COVID-19. **Intensive Care Med** March 2020
2. ESICM Statement on the management of critically ill patients with COVID-19 March 2020
3. Interim Guidance for Healthcare Providers Caring for Pediatric Patients. CPR emergency and cardiovascular care. **American Heart Association** March 2020
4. Interim Infection Prevention and Control Recommendations for Patients with Suspected or Confirmed Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) in Healthcare Settings (Source: **CDC**, accessed 3/23/2020)
5. Resuscitation Council UK Statement on COVID-19 in relation to CPR and resuscitation in healthcare settings (Source: **Resuscitation Council UK**, accessed 3/30/2020)
6. COVID-19 airway management principles. **ICM Anaesthesia** COVID-19. March 2020
<https://icmanaesthesiacovid-19.org/covid-19-airway-management-principles>

Şüpheli veya Doğrulanmış COVID-19 Enfeksiyonu Olan ve Durumu Kötüleşen/Kardiyak Arrest Geçiren Çocuğa Yönelik Bakım Rehberi

- Cheung JCH, Ho LT, Cheng JV, Cham EYK, Lam KN. Staff safety during emergency airway management for COVID-19 in Hong Kong. **Lancet respiratory Medicine**. Published: February 24, 2020 DOI: [https://doi.org/10.1016/S2213-2600\(20\)30084-9](https://doi.org/10.1016/S2213-2600(20)30084-9)
- Guidance on care of critically ill patients with COVID-19. **New Zealand Intensive Care Society (ANZICS)** March 2020,
- Hui D et al. Exhaled air dispersion during high-flow nasal cannula therapy versus CPAP via different masks. **Eur Resp J** 2019; 53:
- Hui D et al. Exhaled air dispersion during non-invasive ventilation via Helmets and a total facemask. **CHEST** 2015; 147: 1336-1343 Davies HD, Byington CL, AAP COMMITTEE ON INFECTIOUS DISEASES.
- Interim Guidance for Basic and Advanced Life Support in Adults, Children, and Neonates With Suspected or Confirmed COVID-19 From the Emergency Cardiovascular Care Committee and Get With the Guidelines®-Resuscitation Adult and Pediatric Task Forces of the American Heart Association in Collaboration with the American Academy of Pediatrics, American Association for Respiratory Care, American College of Emergency Physicians, The Society of Critical Care Anesthesiologists, and American Society of Anesthesiologists: Supporting Organizations: American Association of Critical Care Nurses and National EMS Physicians. 10.1161/CIRCULATIONAHA.120.047463

Katkıda Bulunanlar: Dr Orsola Gawronski (Guideline lead, Nursing President), Dr Jimena Del Castillo (Chair Resuscitation Section), Dr Sue Chapman (Vice-Chair Resuscitation Section), Dr Gilles Jourdain (Chair Transport Section), Ass. Prof. Lyvonne Tume (Past Nursing President), Dr Joseph C. Manning (Chair Nursing Science Section), Professor Anne- Sylvie Ramelet (Vice-Chair Nursing Science Section), with the collaboration of Dr Mireia Garcia Cusco, Dr Joe Brierley and Dr Martin Kneyber on behalf of the nursing and nurse science sections.

Çeviri (TR): Çocuk Hemşireleri Derneği Merkez Şube tarafından yapılmıştır. Rehberin Türkçe çevirisine katkılarından dolayı Öğr. Gör. Zeynep AKÖZLÜ'ye (Maltepe Üniversitesi) teşekkürlerimizi sunarız.